

Nr 465.

Av herrar **Hagberg** i Luleå och **Senander**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 103, angående anslag till bidrag till lin- eller hampberedningsanläggningar m. m.*

I berörda proposition föreslås, att såsom bidrag till täckande av kostnaderna för slutförande av arbetena vid hampberedningsverken i Värmbol och Visby måtte beviljas 130 000 kronor. Dessutom föreslås såsom lån 720 000 kronor. Sammanlagt äskas sålunda för nämnda ändamål 850 000 kronor.

Man måste ställa sig minst sagt tveksam till statens engagemang i här ifrågavarande företag. Så vitt vi kunna bedöma saken, föreligger det inga möjligheter att under normala förhållanden driva en produktion av hampa till rimliga kostnader. Statsrevisorerna ha också i sin berättelse för år 1943 framhållit, »att framställning av hampa inom landet icke i och för sig är lönande, utan främst är betingad av rådande krisförhållanden och för sitt framtida bestånd torde vara beroende av statliga stödåtgärder i en eller annan form». Det är sålunda tydligt, att statens engagemang inte kommer att inskränka sig till vad som nu föreslås, utan kommer att avsevärt svälla ut i framtiden.

Med utgångspunkt från att man måste betrakta den inhemska produktionen av hampa som en beredskapsåtgärd, betingad enbart av den rådande avspärrningen under kriget, borde statens engagemang inskränkas till det strängt nödvändiga. Så är inte fallet. Kontrollen över utbyggnaden av hampberedningsverken synes också ha varit bristfällig. Statsrevisorerna anmärka i sin ovanberörda berättelse, att utbyggnaden av hampberedningsfabriken i Visby vidtagits med avvikelse från den av statens linnämnd uppgjorda planen. De framhålla vidare, att ledningen för detta företag — vilket till övervägande delen haft att lita till lån och bidrag av statsmedel — ansett sig böra företaga ifrågavarande utbyggnad utan att dessförinnan ha uppnått samförstånd med vederbörande statliga myndigheter. Statens linnämnd har ävenledes uttalat sina tvivelsmål om möjligheten att inom landet finna avsättning för så stora mängder beredd hampa, som de nybyggda anstalterna tillsammans kunna frambringa.

Det synes oss vara uppenbart, att produktionen av hampa inom landet icke har någon framtid för sig. Fortsatt understöd, vare sig det sker genom bidrag eller lån, måste därför betraktas som bortkastade pengar. Ett upprätthållande under fredstid av produktionen av hampa kan endast ske genom att staten

satsar ytterligare medel utan att därför någonsin kunna räkna med en bärkraftig produktion.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 103.

Stockholm den 11 mars 1944.

H. Hagberg.

K. E. Senander.